

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

(بازنگری شده)

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: مدیریت کشاورزی

گروه: مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

مصوب جلسه شماره ۶۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۹

کمیسیون برنامه ریزی آموزشی

شماره: ۳۰، ۲۹۲۲۴

تاریخ: ۹۶، ۵، ۱۷

پیوست:

دانشگاه آزاد اسلامی

سازمان مرکزی

بسمه تعالی

بخشنامه به واحدها و مراکز آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

موضوع: ابلاغ سرفصل بازنگری شده رشته مدیریت کشاورزی در مقطع کارشناسی ارشد

سرفصل بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت کشاورزی مصوب جلسه شماره ۶۱ مورخ ۹۴/۱۲/۹ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، جهت بهره برداری در سایت مرکز برنامه ریزی درسی www.sep.iau.ir قرار داده شده است و به آگاهی می رساند:

ضمن دریافت آن از سایت، اجرای این سرفصل از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷ برای دانشجویان ورودی سال ۱۳۹۶ و به بعد لازم الاجرا است. این برنامه جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت کشاورزی مصوب جلسه شماره ۳۳۱ مورخ ۷۵/۹/۲۵ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می گردد.

علیرضا رهایی

معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عنوان برنامه درسی: کارشناسی ارشد مدیریت کشاورزی

(۱) برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت کشاورزی در جلسه شماره ۶۱ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ کمیسیون برنامه ریزی آموزشی بازنگری و تصویب شد.

(۲) برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت کشاورزی از تاریخ تصویب جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد "مدیریت کشاورزی، مصوب جلسه شماره ۳۳۱ مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۵ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی" شد.

(۳) برنامه درسی فوق الذکر از تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند برای اجرا ابلاغ می شود.

(۴) برنامه درسی فوق الذکر برای دانشجویانی که بعد از تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ در دانشگاهها پذیرفته می شوند قابل اجرا است.

(۵) این برنامه درسی از تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۹ به مدت پنج سال قابل اجرا و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

(Handwritten signature)

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت کشاورزی

۱- مقدمه

افزایش جمعیت و درآمد در جوامع «کشاورزی بنیاد»، در حال گذار و «شهری شده»، نیاز به تولید و عرضه محصولات کشاورزی را افزایش داده است. پاسخگویی به تقاضای جهانی روزافزون نسبت به محصولات کشاورزی، نیازمند مدیران شایسته برای تولید، توزیع، فرآوری و تجارت محصولات کشاورزی است لذا مدیریت دانش بنیان در بخش کشاورزی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

به جریان انداختن فعالیت‌های تولیدی، اقتصادی و خدماتی، در گرو استفاده از دانش، بینش و مهارت‌های مدیریتی است. تلفیق کشاورزی و صنعت در قالب «کشت و صنعت‌ها»، «تجمیع واحدهای کوچک زراعی در قالب تعاونی‌ها»، «توسعه واحدهای کشاورزی تجاری»، «توسعه فرآیندهای خصوصی‌سازی» و نظایر این‌ها، با بهره‌گیری از مدیران توانمند در سطوح مختلف امکان‌پذیر است. مدیران باید بتوانند نسبت به پیشبرد نظام‌مند فعالیت‌های کوتاه، میان، دراز مدت و راهبردی اقدام کنند و در این راستا، به سازماندهی، برنامه‌ریزی، هدایت، اجراء و کنترل فعالیت‌های توسعه‌ای در بخش کشاورزی اهتمام بورزند. ایجاد هماهنگی‌های گروهی، بین‌گروهی و نظام‌بخشی به عوامل انسانی، تجهیزات و تأسیسات در مزرعه و بخش اجراء، نیازمند مدیران شایسته است. در این راستا لازم است اقدامات آموزشی در سطوح میانی و عالی انجام شود.

۲- تعریف و هدف

دوره کارشناسی ارشد مدیریت کشاورزی به عنوان یکی از مقاطع آموزش عالی رسمی و مرحله‌ای عالی‌تر از دوره کارشناسی است. این دوره به نحوی برنامه‌ریزی شده است که دانشجویان ورودی از رشته‌های مجاز، طی دو سال بتوانند دانش آموخته دوره کارشناسی ارشد مدیریت کشاورزی بشوند.

هدف اصلی از ارائه دوره کارشناسی ارشد مدیریت کشاورزی، تربیت افراد برخوردار از دانش، بینش و مهارت‌های لازم در حوزه‌هایی از قبیل کارآفرینی، بازاریابی و توزیع، تأمین مالی، مدیریت ریسک، محیط زیست، ایمنی غذایی، اخلاق کسب و کار و غیره است تا بر اساس نگرش جامع، فرایند پیشرفت و توسعه کشاورزی را مدیریت کنند.

۳- ضرورت و اهمیت

- الف- تربیت مدیران کارآمد، شایسته و مسئولیت‌پذیر برای اداره ثمربخش واحدهای کشاورزی، کشت و صنعت‌ها، تعاونی‌ها، شرکت‌های سهامی زراعی.
- ب- تربیت مدیران توانمند و برانگیخته برای اداره بهینه فعالیت‌های مراکز صفی، مدیریت شهرستان، مدیریت استان و مدیریت واحدهای ستادی وزارت جهاد کشاورزی و سایر نهادهای دولتی و عمومی غیردولتی مرتبط.

- ج- تربیت مدیران شایسته و جامع‌نگر برای توسعه، رشد و ارتقاء رقابت‌پذیری بنگاه‌های کسب و کار کشاورزی از طریق مدیریت بهینه بازاریابی داخلی و خارجی، تأمین نهاده‌ها و خدمات مورد نیاز و توزیع و فرآوری.
- د- تربیت ناظران و ارزشیابان سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی.

۴- طول دوره و شکل نظام

مطابق ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می باشد.

۵- تعداد واحدهای درسی

تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد مدیریت کشاورزی به شرح زیر است:

واحد	درس
۱۲	درس تخصصی
۱۴	درس اختیاری
۶	پایان نامه
۳۲	جمع

۶- نقش و توانایی دانش‌آموختگان

کارشناس ارشد مدیریت کشاورزی ضمن کسب دانش مدیریت، باید برای پیاده کردن فعالیت‌های سرنوشت‌ساز توسعه کشاورزی بتواند اقدام نماید. برخی از چشم‌اندازهای مورد نظر در مدیریت کشاورزی در حیطه‌های سازماندهی، برنامه‌ریزی، هدایت، اجرا، کنترل و ارزشیابی شامل مواردی از قبیل مدیریت مزرعه، مدیریت توزیع، مدیریت فرآوری محصولات کشاورزی، اجرای برنامه‌های کوتاه، میان و دراز مدت متکی بر فعالیت‌های کلیدی بازارهای در حال گسترش محصولات کشاورزی، حمایت از اقتصاد کشاورزی در حال توسعه، انتخاب بازارهای جایگزین برای تولیدات کشاورزی، فراهم سازی اعتبارات مالی برای توسعه فرصت‌های کشاورزی و غذایی، فراهم‌سازی زیرساخت‌های کشاورزی، حفاظت از اراضی کشاورزی، کنترل محیط زیست، مدیریت منابع طبیعی تجدید شونده، بهبود تغذیه و سلامت و ایمنی غذایی، توسعه فعالیت کشت و صنعت‌ها، تعاونی‌های کشاورزی و ارتقاء سطح تولیدات کشاورزی و فرآوری محصولات کشاورزی، همراه با واردات و صادرات محصولات کشاورزی به بازارهای مصرف می‌شود.

فصل دوم

جدول دروس دوره کارشناسی ارشد

رشته مدیریت کشاورزی

۱- دروس تخصصی

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات			پیش نیاز
		ع	ح	ن	ع	ح	ن	
۱	مدیریت مالی واحدهای کشاورزی	۲	۰	۲	۳۲	۰	ندارد	
۲	مدیریت منابع طبیعی	۲	۰	۲	۳۲	۰	ندارد	
۳	کاربرد آمار در مدیریت کشاورزی	۱	۱	۲	۳۲	۱۶	ندارد	
۴	ارزشیابی پروژه	۲	۰	۲	۳۲	۰	ندارد	
۵	روش تحقیق در مدیریت کشاورزی	۲	۰	۲	۳۲	۰	ندارد	
۶	اقتصاد تولید کشاورزی	۲	۰	۲	۳۲	۰	ندارد	
	جمع	۱۱	۱	۱۲	۱۷۶	۱۶	۱۹۲	

۲- دروس اختیاری*

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات			پیش نیاز
		ن	ع	ج	ن	ع	ج	
۰۷	تحقیق در عملیات در مدیریت کشاورزی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	ندارد
۰۸	تحلیل نظام‌های بهره‌برداری در واحدهای تولیدی کشاورزی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	ندارد
۰۹	مدیریت محیط زیست	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	ندارد
۱۰	برنامه‌ریزی کشاورزی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	ندارد
۱۱	حقوق و قوانین در کشاورزی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	ندارد
۱۲	تحلیل بازار و سیاست‌های کشاورزی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	ندارد
۱۳	فناوری اطلاعات در مدیریت کشاورزی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	ندارد
۱۴	مدیریت منابع انسانی و رفتار سازمانی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	ندارد
۱۵	مدیریت بازاریابی کشاورزی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	ندارد
۱۶	مدیریت ریسک در کشاورزی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	ندارد
۱۷	توسعه کسب و کارهای کشاورزی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	ندارد
۱۸	کارآفرینی کشاورزی	۲	۰	۲	۳۲	۰	۳۲	ندارد

* ۱۴ واحد از جدول دروس اختیاری، انتخاب شود.

فصل سوم

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت کشاورزی

عنوان درس به فارسی: مدیریت مالی واحد های کشاورزی	ردیف درس: ۰۱	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: تخصصی	۲ واحد نظری ۰ واحد عملی	دروس پیش نیاز: ندارد
عنوان درس به انگلیسی: Farm Financial Management	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐	تعداد ساعات: ۳۲	دارد ☐ ندارد ☒		

هدف: آشنا ساختن دانشجویان رشته مدیریت کشاورزی با مبانی مدیریت مالی و کشاورزی و تامین سرمایه
رئوس مطالب:

مفهوم مدیریت مالی - قلمرو امور مالی - چرخه امور مالی - تامین مالی کشاورزی - صورتحسابهای مالی (سود و زیان و ترانزنامه) - تجزیه و تحلیل نسبت های مالی - بودجه بندی نقدی - اوراق بهادار و اسناد تجاری - منابع تامین مالی - ویژگیهای منابع مالی - سرمایه گذاری در شرایط عدم اطمینان - روشهای سرمایه گذاری و تصمیم گیری تحت شرایط پر مخاطره (ریسک) - نرخ بازدهی سرمایه گذاری - بازار بورس - نقش بانکهای تجاری و تخصصی در سرمایه گذاریها - انواع بدهیها - اداره انبار و موجودی کالا - اداره مطالبات و بدهکاران - اعتبار - ضمانت نامه های مالی - مدیریت اعتبارات کشاورزی و ریسک اعتبارات.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	-	۲۰٪

منابع:

۱. فردوستون و بریگام، ی. ۱۳۸۴. مدیریت مالی. (ترجمه: عبده تیریزی، ح. و مشیرزاده، پ.). انتشارات آگاه.
۲. انجمن حسابداری رسمی آمریکا (AICPA). ۱۳۸۶. حسابداری و حسابرسی واحدهای تولید کننده محصولات کشاورزی و تعاونیهای کشاورزی. (ترجمه: قوامی، م.). انتشارات بررسی های فنی و حرفه ای سازمان حسابرسی.
۳. انجمن حسابداران کانادا. ۱۳۸۶. حسابداری برای مدیریت موفق مزرعه "گاو داری گوشتی و شیری". (ترجمه: ملک آرای، ن. و فرزین، ع.). شورای مدیریت واحدهای کشاورزی کانادا.

4. Black, J. J. 2011. Financial aspects of farm management-With information on borrowing, Hire Purchase and Returns. READ BOOKS.
5. Gloy, B. A., & LaDue, E. L. 2003. Financial management practices and farm profitability. Agricultural Finance Review, 63(2), 157-174.

دروس بیش نیازمند نداشت	۲ واحد نظری	نوع واحد:	تعداد واحد:	ردیف درس:	عنوان درس به فارسی:
	۰ واحد عملی	تخصصی	تعداد ساعت:	۰۲	مدیریت منابع طبیعی
		ندارد ☐	دارد ☐	آموزش تکمیلی عملی:	عنوان درس به انگلیسی:
		آزمایشگاه ☐	کارگاه ☐	سفر علمی ☒	Natural Resources Management
		سمینار ☐			

هدف: آشنایی با الگوهای استفاده بهینه از منابع طبیعی و مدیریت آن

رئوس مطالب:

آشنایی و تعریف منابع طبیعی، تقسیم بندی منابع طبیعی، الگوهای برداشت بهینه از منابع طبیعی، تفاوت منابع تجدید پذیر و تجدید ناپذیر در برداشت، اشتباهات رایج در تصمیم گیری در مدیریت منابع طبیعی، تصمیم گیری ساختاردهی شده در مدیریت منابع طبیعی، کار گروهی با ذی نقشان در مدیریت منابع طبیعی، بازار زمین های کشاورزی، تعریف اجاره و نحوه برداشت از زمین در سیستم های مختلف مالکیت، مالکیت منابع آب، نحوه برداشت بهینه از آب های جاری و آب های زیرزمینی، تعیین قیمت آب، مدیریت تقاضای آب، مدیریت عرضه آب، الگوهای برداشت از منابع شیلاتی، جنگل و برداشت بهینه از آن،

توصیه می شود که دانشجو در مورد یکی از منابع طبیعی تحقیق نموده و گزارش نماید.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۲۰٪	۵۰٪	-	۲۰٪

منابع:

۱. پیر، ذ. ر. و هیگیتز، ک. (۱۳۸۱). برنامه ریزی محیطی برای توسعه زمین. (ترجمه: بحرینی، ح و کریمی، ک.). انتشارات دانشگاه تهران.

- Conroy, M. J., & Peterson, J. T. 2012. Decision making in natural resource management: A structured, adaptive approach. John Wiley & Sons.
- Grimble, R., & Wellard, K. 1997. Stakeholder methodologies in natural resource management: a review of principles, contexts, experiences and opportunities. Agricultural systems, 55(2), 173-193.
- Lynch, D. R. 2009. Sustainable natural resource management: For Scientists and Engineers. Cambridge University Press.
- Menzies, C. R. (Ed.). 2006. Traditional ecological knowledge and natural resource management. U of Nebraska Press.
- Negi, S. S. 2001. Participatory natural resource management. Indus Publishing.
- Shenk, T. M., & Franklin, A. B. (Eds.). 2001. Modeling in natural resource management: development, interpretation, and application. Island Press.

۱ واحد نظری ۱ واحد عملی ندارد	نوع واحد: تخصصی	تعداد واحد: ۲	ردیف درس: ۰۳	عنوان درس به فارسی: کاربرد آمار در مدیریت کشاورزی
		تعداد ساعت: ۴۸		عنوان درس به انگلیسی: Application of Statistics in Agricultural Management
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد				
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐				

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با تکنیک های آمار استنباطی و تحلیل اقتصاد سنجی در بخش کشاورزی

رئوس مطالب:

الف) نظری :

مفهوم آمار - سطوح اندازه گیری متغیرها - آمار توصیفی (معیارهای تمایل به مرکز و پراکندگی) - آمار استنتاجی - برآورد نقطه ای و برآورد فاصله اطمینان - آزمون فرضیه ها درباره یک جامعه ودو جامعه مستقل و مرتبط (میانگین - واریانس -نسبت ها) -خطای نوع اول و دوم - آنالیز واریانس یک طرفه و دوطرفه- همبستگی و ضرایب همبستگی - مقدمه ای بر تحلیل رگرسیون ساده - برآورد معادله رگرسیون - ضریب تعیین R^2 و مفهوم آن - تحلیل اجزای باقیمانده (آزمون فرضیه) - آزمون های ضرایب معادله رگرسیون - رگرسیون های چند متغیره - مقدمه ای بر مشکلات خود همبستگی و واریانس ناهمسانی و همخطی (شناسایی و نحوه رفع آنها) - آزمون های نا پارامتری (آزمون ون ویتنی و کروسکال والیس و ویلکاکسون و...)

ب) عملی:

آشنا ساختن دانشجویان با برخی نرم افزارهای مناسب تحلیل های آماری و اقتصاد سنجی به منظور تمرین عملیاتی سرفصل های نظری یاد شده از طریق کار با کامپیوتر.

روش ارزیابی (درصد)

میان نمر	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	-	۲۰٪

منابع:

- Black, Ken. 2007. Business statistics: Contemporary decision making. Second edition, West Publishing Company.
- Kohler, H. 2002. Statistics for business and economics. South-Western, Thomson Learning, Inc.
- نوفرتی، م. ۱۳۹۳. آمار در اقتصاد و بازرگانی. انتشارات موسسه خدمات فرهنگی رسا.
- گجراتی، د. ۱۳۹۲. اصول اقتصاد سنجی. (ترجمه ابریشمی، ح). انتشارات دانشگاه تهران.

دروسین پیلی تیارزه معلمه و دانشجو	۲ واحد نظری	نوع واحد:	تعداد واحد:	ردیف درس:	عنوان درس به فارسی: ارزشیابی پروژه عنوان درس به انگلیسی: Project Appraisal
	۰ واحد عملی	تخصصی	تعداد ساعت: ۳۲	۰۴	
آموزش تکمیلی عملی:					
☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☒ ندارد ☐ سمینار					

هدف: آشنایی دانشجویان با ارزشیابی و تحلیل مالی و اقتصادی پروژه های کشاورزی

رتوس مطالب:

تعاریف و مفاهیم (پروژه، فعالیت، ارزیابی، ارزشیابی) - جایگاه پروژه در برنامه و اهمیت آن - مراحل تهیه پروژه های کشاورزی (شناسایی، تهیه، ارزیابی، اجرا، ارزشیابی) - اطلاعات اساسی لازم برای ارزیابی و ارزشیابی - هزینه های و درآمدهای پروژه و انواع آن - ارزش زمانی پول - روشهای ارزیابی (زمان برگشت سرمایه، نرخ بازده متوسط، ارزش حال فایده خالص، نرخ بازده داخلی، نسبت فایده به هزینه، نسبت فایده خالص به سرمایه) - تحلیل حساسیت هزینه ها و درآمدها - ریسک و عدم حتمیت در تحلیل پروژه ها - اصول و روش های ارزیابی سریع شاخص ها و نشانگرهای نظارت بر پروژه های کشاورزی - معیار های ارزیابی تنزیلی و غیر تنزیلی

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	۲۰٪	-

منابع:

۱. گی تیگر، پ. ۱۳۷۵. تحلیل اقتصادی طرحهای کشاورزی، (ترجمه: کویاهی، م)، مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، چاپ سوم، تهران.
۲. اسدی، ع و شریف زاده، ا. ۱۳۹۰. ارزشیابی پیامدگرا در فرایند توسعه پایدار، انتشارات جهاد دانشگاهی واحد تهران.
۳. گونل، ک. ۱۳۷۸. شاخص شناسی در توسعه پایدار، مؤسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی.

عنوان درس به فارسی: روش تحقیق در مدیریت کشاورزی عنوان درس به انگلیسی: Research Methods in Agricultural Management	ردیف درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	۲ واحد نظری
	۰۵	تعداد ساعت:	تخصصی	۰ واحد عملی
آموزش تکمیلی عملی:		دارد ☐	ندارد ☒	
سفر علمی ☐	کارگاه ☐	آزمایشگاه ☐	سمینار ☐	

هدف: شناخت و کاربرد روش‌های تحقیق در مدیریت کشاورزی

رئوس مطالب :

تعریف مفاهیم (روش، تکنیک، روش‌شناسی و ...)، تفاوت‌های عمده روش‌های تحقیق در علوم انسانی و علوم طبیعی، سطوح مختلف تحقیق (اکتشافی، توصیفی، تبیینی)، بیان مسأله تحقیق، هدف‌گذاری در تحقیق، مراحل و فرآیند پژوهش در تحقیقات مدیریت کشاورزی، اصول بررسی و نقد منابع و تدوین چارچوب نظری تحقیق در مطالعات مدیریت کشاورزی، طبقه‌بندی انواع روش‌های تحقیق (آزمایشی - غیرآزمایشی و سایر روش‌های تحقیق)، سطوح اندازه‌گیری (اسمی، ترتیبی، فاصله‌ای، نسبی)، مقیاس‌سازی در تحقیق، انواع فرضیه و نحوه دستیابی به فرضیه‌های تحقیق، تعریف نظری و عملی متغیرها، اصول تدوین پرسشنامه‌های تحقیقاتی، اعتماد یا پایایی و اعتبار یا روایی ابزار اندازه‌گیری، روش‌های گردآوری داده‌ها (پرسشنامه، مصاحبه، مشاهده و ...)، جامعه آماری و نمونه، روش‌های نمونه‌گیری، روش برآورد حجم نمونه، اصول تحلیل داده‌های ثانویه در تحقیقات مدیریت کشاورزی، کاربرد تحقیق مدیریت کشاورزی در برنامه‌ریزی‌های توسعه کشاورزی، روش‌های استخراج و کدگذاری داده‌ها، روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها (داده‌های اولیه و داده‌های ثانویه)، اصول تدوین گزارش تحقیق. آشنایی با تهیه و تدوین پروپزال.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	-	۲۰٪

منابع:

۱. سرمد، ز و حجازی، ا و بازرگانی، ع. ۱۳۸۱. روش تحقیق در علوم رفتاری، انتشارات آگاه.
۲. عمیدی، ع. ۱۳۷۹. نظریه نمونه‌گیری و کاربردهای آن، مرکز نشر دانشگاهی.
۳. کرلینجر، ف. ن. ۱۳۷۶. مبانی پژوهش در علوم رفتاری، (ترجمه: شریفی، ح)، جلد یک و دو. تهران: انتشارات آوای نور.
4. Timmay, 1997, Social research: issues, methods & processes.

عنوان درس به فارسی: اقتصاد تولید کشاورزی	ردیف درس: ۰۶	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: تخصصی	۲ واحد نظری ۰ واحد عملی	دروس بیش نیاز ندارد
عنوان درس به انگلیسی: Agricultural Production Economics	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی ☐	تعداد ساعت: ۳۲	دارد ☐	ندارد ☒	
			کارگاه ☐	آزمایشگاه ☐	سمینار ☐

هدف: آشنایی دانشجویان با اصول اقتصادی تولید محصولات کشاورزی و تخصیص بهینه نهاده‌ها

رئوس مطالب:

رفتار تولید کننده - تعریف اقتصاد تولید- رابطه بین نهاده ها و ستاده ها- مفهوم تابع تولید- نواحی سه گانه تولید-
کشش تولید- ترکیب نهاده ها(جانشینی- مکملی)- منحنی تولید همسان- کشش جانشینی- منحنی امکانات تولیدی
(محصولات رقیب- مکمل- توأم- اضافی- توابع تولید همگن - ارزش تولید نهایی)- هزینه های تولید- کشش هزینه-
بازده نسبت به مقیاس- توابع همگن- قضیه اولر- بهینه یابی(حداکثر سازی سود- حداقل سازی هزینه)- خلاصه ای از
فرم های تابعی تولید معروف در بخش کشاورزی- کارایی (فنی- تخصیصی- اقتصادی)- بهره وری (جزئی- کلی)-
روشهای اندازه گیری بهره وری و کارایی(پارامتری و ناپارامتری)- اقتصاد مقیاس و اندازه بهینه واحدهای تولید
کشاورزی.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	-	۲۰٪

منابع:

۱. بخشوده م. و اکبری ا. ۱۳۸۴. اقتصاد تولید محصولات کشاورزی. دانشگاه کرمان.
۲. دبرتین. د. ل. ۱۹۸۶. (ترجمه: موسی نژادم و نجار زاده. ر.). انتشارات موسسه تحقیقات اقتصادی دانشگاه تربیت مدرس.
۳. امامی میدی. ع. ۱۳۷۹. اصول اندازه گیری کارایی و بهره وری. موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی.

4. Beattie, B. R. and C. R. Taylor, 1987. "The economics of production" Montana State University Press.

دروس پیش نیاز: تعداد: ۰	۲ واحد نظری ۰ واحد عملی	نوع واحد: اختیاری	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	ردیف درس: ۰۷	عنوان درس به فارسی: تحقیق در عملیات در مدیریت کشاورزی عنوان درس به انگلیسی: Operation Research in Agricultural Management
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒ ندارد سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

هدف: آشنایی با الگوهای برنامه ریزی ریاضی و کاربرد آنها در تخصیص بهینه منابع تولیدی در تولید محصولات و تجزیه و تحلیل های اقتصادی در تصمیم گیریهای کشاورزی.

رئوس مطالب:

پیدایش تحقیق در عملیات - ماهیت و مفهوم تحقیق در عملیات - کاربرد تحقیق در عملیات - مفهوم بهینه سازی - مسایل برنامه ریزی در واحدهای زراعی - برنامه ریزی خطی و مسائل مختلف آن - انواع مدل های برنامه ریزی خطی (پیوسته، اعداد صحیح، حمل و نقل ساده و مرکب، آرمانی و ...) - روش های حل مدل های برنامه ریزی خطی (ترسیمی و سیمپلکس) - ماهیت و مفهوم تحقیق در عملیات - برنامه دوگان و تفسیر اقتصادی آن - تجزیه و تحلیل حساسیت و برنامه ریزی پارامتریک و مفاهیم اقتصادی آن - آشنایی با مدل های برنامه ریزی غیر خطی - آشنایی با برخی از نرم افزارهای مناسب برنامه ریزی ریاضی در حل مسایل کشاورزی و تجزیه و تحلیل اقتصادی و مدیریتی از نتایج آنها.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	-	۲۰٪

منابع:

- ۱- سلطانی، غ. زیبایی، م. م. کهن، ۱. ۱۳۷۸. کاربرد برنامه ریزی ریاضی در کشاورزی - سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی وزارت کشاورزی.
- ۲- مهرگان، م. ۱۳۷۷. - پژوهش عملیاتی (برنامه ریزی خطی و کاربرد آن) - نشر کتاب دانشگاهی.
3. Hillier, Frederick and Lieberman, Gerald, 2009. Introduction to operations research. McGraw-Hill.

۲ واحد نظری ۰ واحد عملی	نوع واحد: اختیاری	تعداد واحد:	ردیف درس: ۰۸	عنوان درس به فارسی: تحلیل نظام‌های بهره‌برداری در واحدهای تولیدی کشاورزی عنوان درس به انگلیسی: Analysis of Farming Systems in Agricultural Units
		تعداد ساعت:		
☐ سمینار ☐ آزمایشگاه ☒ ندارد		☐ کارگاه ☐ دارد	آموزش تکمیلی عملی: ☒ سفر علمی	

هدف: شناخت و بررسی انواع نظام‌های بهره‌برداری در مناطق روستایی و کشاورزی

رئوس مطالب:

مفاهیم و اصطلاحات نظام بهره‌برداری، واحدهای تولیدی و غیره، بررسی عناصر درون‌ساختی نظام بهره‌برداری، تأثیر مالکیت و حاکمیت در نظام ارضی، نقش عامل کار در تعیین سرنوشت نظام‌های ارضی، مروری بر نظام‌های بهره‌برداری از زمین در بلوک شرق (ساختار ارضی، تحولات در نظام زمین‌داری، طرح تعاونی‌های کشاورزی)، اشکال خصوصی تولید، ارزیابی اشکال مختلف بهره‌برداری (کلکتیوها، وضع تولید، ساختار اقتصادی کشاورزی برنامه‌ریزی‌ها)، مروری بر اقتصاد کشاورزی و نظام‌های بهره‌برداری از اراضی در کشورهای بلوک غرب (موقعیت واحدهای بهره‌برداری، نوع واحدهای بهره‌برداری)، حقوق توارث و انتقال، سازماندهی بازرگانی کشاورزی، تحولات نظام ارضی، نقش بهره‌برداری‌های دهقانی در اقتصاد کشاورزی، موقعیت تولیدات کشاورزی در اشکال مختلف بهره‌برداری، نظام‌های بهره‌برداری در ایران از گذشته تا حال، اشکال بهره‌برداری از زمین در دو دهه اخیر (بهره‌برداری دهقانی، چارچوب نظری) اشکال بهره‌برداری دهقانی (ویژگی‌ها، پراکنندگی جغرافیایی و محدودیت‌های ناشی از عدم یکپارچگی، دوری و کوچکی قطعات)، نظام بهره‌برداری مبتنی بر سرمایه‌داری، بهره‌برداری مبتنی بر اجاره‌داری، بهره‌برداری مبتنی بر شرکت‌های سهامی زراعی، بهره‌برداری مبتنی بر تعاونی‌های تولید، بهره‌برداری مبتنی بر شرکت‌های کشت و صنعت، دگرگونی‌های نظام بهره‌برداری از ارضی زراعی (مسایل، مشکلات، موفقیت‌ها و ناکامی‌ها)، تعاونی‌های تولید، نظام‌های تولید دامی، نظام‌های بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، نظام‌های بهره‌برداری از منابع آب، نظام‌های کشاورزی پایدار مانند کشاورزی ارگانیک، کشاورزی حفاظتی، کشاورزی اجتماع پشتیبان، کشاورزی دقیق، کشاورزی دائمی یا پایا و کشاورزی انتقالی، مدیریت ریسک در نظام‌های بهره‌برداری.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	-	۲۰٪

منابع:

۱. شعبانعلی قمی، ح. و علی بیگی، ا. و شریف زاده، ا. ۱۳۸۳. رهیافت‌ها و فنون مشارکت در ترویج کشاورزی و توسعه روستایی، موسسه توسعه روستایی ایران.

2. Darnhofer, Ika and Gibbon, David and Dedieu, Benoît. 2012. Farming systems research into the 21st century: The new dynamic: The new dynamic. Springer science & business media.
3. Dixon, J. A., Gibbon, D. P., & Gulliver, A. 2001. Farming systems and poverty: improving farmers' livelihoods in a changing world. Food & Agriculture Org.
4. Turner, B. L., & Brush, S. B. (Eds.). 1987. Comparative farming systems. Guilford Press.

عنوان درس به فارسی: مدیریت محیط زیست عنوان درس به انگلیسی: Environmental Management	ردیف درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	۲ واحد نظری ۰ واحد عملی
	۰۹	۲ تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد سفر علمی ☒ ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐				

هدف: آشنایی با الگوهای استفاده بهینه و مدیریت محیط زیست

رئوس مطالب:

ارزش محیط زیست و منابع طبیعی، ارزش وجودی و میراثی، اقتصاد و محیط زیست، چرخه تولید کالا در محیط زیست، تولید کالا و آلودگی، تعریف آلودگی، حداکثر آلودگی قابل تحمل، هزینه آلودگی، راه حل کواز و راه حل بازار، سیاست‌های کنترل آلودگی، بازار و کالاهای زیست محیطی، کالاهای عمومی و کالاهای خصوصی، بهینه‌یابی تولید در محیط زیست، خدمات محیط‌زیستی نظام‌های کشاورزی، انواع پرداخت هزینه برای خدمات محیط‌زیستی و معیارها، رهیافت گام به گام توسعه پرداخت هزینه برای خدمات محیط‌زیستی و انواع آن شامل طرح‌های خصوصی و تجاری و عمومی، روش‌های ارزشیابی مشروط و هزینه سفر، کاربرد روش فایده - هزینه در محیط زیست، آشنایی با انواع انرژی‌های پاک، انرژی و محیط زیست، اثرات توسعه بر محیط زیست و جریمه آلاینده‌ها، مدیریت محیط زیست و اکوسیستم‌های مختلف. توصیه می‌شود که دانشجو در مورد یکی از مسائل محیط زیست و یا انواع آلودگی و طرق رفع آن تحقیق نموده و گزارش نماید.

روش ارزیابی (درصدی)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	-	۲۰٪

منابع:

۱. بیر، ز. ر. و هیگینز، ک. ۱۳۸۱. (ترجمه: بحرینی، ح و کریمی، ک). برنامه‌ریزی محیطی برای توسعه زمین، انتشارات دانشگاه تهران.
2. Conroy, M. J., & Peterson, J. T. 2012. Decision making in natural resource management: A structured, adaptive approach. John Wiley & Sons.
3. Croitoru, L., & Sarraf, M. (Eds.). 2010. The cost of environmental degradation: case studies from the Middle East and North Africa. World Bank Publications.
4. Lynch, D. R. 2009. Sustainable natural resource management: For Scientists and Engineers. Cambridge University Press.
5. Menzies, C. R. (Ed.). 2006. Traditional ecological knowledge and natural resource management. U of Nebraska Press.
6. Negi, S. S. 2001. Participatory natural resource management. Indus Publishing.
7. Shenk, T. M., & Franklin, A. B. (Eds.). 2001. Modeling in natural resource management: development, interpretation, and application. Island Press.

عنوان درس به فارسی: برنامه‌ریزی کشاورزی عنوان درس به انگلیسی: Agricultural Planning	ردیف درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	۲ واحد نظری ۰ واحد عملی
	۱۰	۲ تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری	
آموزش تکمیلی عملی:				
☐ سفر علمی	☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه	☒ ندارد	☐ سمینار

هدف: آشنایی با اصول و روش‌های برنامه‌ریزی کشاورزی

رئوس مطالب:

مفاهیم برنامه‌ریزی کشاورزی، جایگاه بخش کشاورزی در برنامه‌های توسعه هفت و پنج ساله قبل و بعد از انقلاب و تحلیل و تبیین این برنامه‌ها، توسعه کشاورزی در برنامه‌های آمایش سرزمین ایران، سیاست‌ها و خط‌مشی‌های توسعه کشاورزی در برنامه‌های توسعه، اصول و مفاهیم برنامه ریزی شامل برنامه و برنامه ریزی، هدف، سیاست، برنامه اجرایی، طرح، ابعاد زمانی سیکل یک برنامه و برنامه‌ریزی، انواع برنامه ریزی کشاورزی، برنامه ریزی کشاورزی در سطح کلان و منطقه ای، تکنیک‌های برنامه‌ریزی کشاورزی، روش تعیین مسیر بحرانی، قابلیت‌های منطقه‌ای کشاورزی ایران، منطقه‌بندی الگوهای کشاورزی (تکنیک تجویزی، تکنیک تجربی، تکنیک تک عنصری و چند عنصری، تکنیک‌های آماری شامل تجزیه و تحلیل خوشه‌ای، تجزیه و تحلیل ترکیبی)، سیستم‌های طبقه‌بندی کمی و کیفی اراضی (شاخص استوار، شاخص تیرلوگ سینگ، ...)، روش‌های به‌کارگیری سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) در برنامه‌ریزی کشاورزی، تحلیل فضایی برنامه‌های توسعه کشاورزی، معیارهای انتخاب مکان استقرار فعالیت‌ها و روش‌ها و تکنیک‌های قابل استفاده در این خصوص، پیش‌بینی و برنامه‌ریزی کشاورزی، برنامه‌ریزی استراتژیک در بخش کشاورزی، چارچوب تدوین استراتژی در بخش کشاورزی، بررسی عوامل داخلی و خارجی، تجزیه و تحلیل سوات و شناسایی استراتژی‌های ممکن. فنون بازنگاری و ارزشیابی برنامه و طرح‌های کشاورزی قبل و بعد از اجرا.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	۲۰٪	-

منابع:

- تودارو، م. ۱۳۸۱. توسعه اقتصادی در جهان سوم، مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی.
- هایامی، ی و روتان، و. ۱۳۷۸. توسعه کشاورزی یک دیدگاه بین‌المللی، (ترجمه: کویاهی، م). وزارت کشاورزی.
- کلانتری، خ. ۱۳۹۲. مدل‌های کمی در برنامه‌ریزی (منطقه‌ای، شهری و روستایی)، نشر فرهنگ صبا.
- کلانتری، خ و شعبانعلی فمی، ح. ۱۳۸۷. اقتصاد توسعه کشاورزی، دانشگاه پیام نور.

عنوان درس به فارسی: حقوق و قوانین در کشاورزی	ردیف درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	۲ واحد نظری ۰ واحد عملی
	۱۱	۲ تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری	
عنوان درس به انگلیسی: Laws and Regulations in Agriculture	آموزش تکمیلی عملی:	دارد ☐	ندارد ☒	
	سفر علمی ☐	کارگاه ☐	آزمایشگاه ☐	سمینار ☐

هدف: آشنایی با مقررات و ضوابط حقوقی در کسب و کار کشاورزی

رئوس مطالب:

مفاهیم کلیدی (قانون، حقوق، قانون گذاری و...)، اصول تنقیح و نگارش قانون، قانون تجارت (معرفی انواع بنگاه‌های تجاری، شرکت‌های سهامی عام و خاص یا مسئولیت محدود تضامنی، تعاونی ها و ...)، چارچوب‌های حقوقی ناظر بر فعالیت این بنگاه‌ها، ضوابط و مقررات مربوط به ایجاد کسب و کار کشاورزی، انواع قراردادهای در کشاورزی و الزامات آنها، انواع اسناد تجاری رایج (چک، سفته، برات، ضمانتنامه بانکی)، قانون تجارت الکترونیک، قانون مالیات (انواع مالیات‌ها، نرخ‌های مالیاتی، فرآیندهای اخذ مالیات، معافیت‌های مالیاتی مرتبط با کسب و کار کشاورزی)، قانون کار و تأمین اجتماعی (ضوابط و مقررات مربوط به تعامل کارفرما و کارگر ضوابط مربوط به حداقل دستمزد، بازنشستگی، بیمه کار، حوادث و سوانح محیط کار و مسئولیت‌های حقوقی و قانون مرتبط با آن، نهادهای مدنی مرتبط با روابط کار)، سیاست‌های تأمین اجتماعی کشاورزی و مالیات بر زمین در جهان، قانون استاندارد (استانداردهای مربوط به بهداشت و سلامت محصولات کشاورزی و مواد غذایی و ...)، قوانین و مقررات ایمنی غذایی در ایران و جهان، قوانین و موافقتنامه‌های جهانی کلیدی در بخش کشاورزی (سیاست مشترک کشاورزی اتحادیه اروپا، گات، موافقتنامه سازمان جهانی تجارت در خصوص کشاورزی، مذاکرات دوحه و ...)، آشنایی با سازمان‌های بین‌المللی کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست، وضعیت ایران در پیمان‌های بین‌المللی کشاورزی، ضوابط و فرآیندهای قانونی تجارت محصولات کشاورزی، قانون مالکیت معنوی و دانش فنی و ظرایف حقوقی مرتبط بر آن، ضوابط مربوط به ثبت اختراعات و نوآوری‌ها، ضوابط قانونی مرتبط با کاربری و تقطیع اراضی کشاورزی، قوانین و مقررات شکل‌های کشاورزی (تعاونی تولید، سهامی زراعی، کشت و صنعت، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی)، ضوابط قانونی واگذاری اراضی، ضوابط قانونی مرتبط بر بهره برداری از منابع آب کشاورزی، آئین دادرسی و ضوابط حقوقی ناظر بر فرآیند طرح دعاوی در محاکمه و مراجع قضایی.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	-	۲۰٪

منابع:

1. Barnes, A. J., Bowers, T., & Langvardt, A. W. 2004. Business law: The ethical, global, and e-commerce environment (p. 160). McGraw-Hill.
2. Mann, R., & Roberts, B. 2013. Business law and the regulation of business. Cengage Learning.

عنوان درس به فارسی: تحلیل بازار و سیاست های کشاورزی عنوان درس به انگلیسی: Agricultural Markets and Policies Analysis	ردیف درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	۲ واحد نظری
	۱۲	۲	اختیاری	۰ واحد عملی
آموزش تکمیلی عملی:		تعداد ساعت:	دارد ☐ ندارد ☒	
سفر علمی ☐		۳۲	کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐	سمینار ☐

هدف: آشناسازی با مهارتهای تحلیل بازار ها و سیاستهای اساسی کشاورزی در رابطه با مدیریت بنگاههای کشاورزی

رنوس مطالب:

- ۱- تبیین انگیزه‌ها و تحلیل انگیزه‌های اساسی مدیران بنگاه‌های تولیدکننده محصولات کشاورزی به کسب مهارتهای تحلیلی سیاستهای کشاورزی،
- ۲- مقایسه شکاف توسعه‌ای بنگاه های کشورهای توسعه یافته با کشورهای در حال توسعه و لزوم کسب مهارتهای نقش پردازی در بازارهای داخلی و خارجی مبادله‌ی نهاده‌ها، محصولات و بازرایی و خدمات کشاورزی
- ۳- بررسی ساختار بازار محصولات و نهاده های کشاورزی
- ۴- بازارهای رقابتی، علل و عوامل شکست بازارهای رقابتی؛
- ۵- سیاستهای کشاورزی - تعاریف، دلایل، ضرورتها، چهارچوب، هدف، فرآیند،
- ۶- تعاریف، تحلیل و کاربردهای ابزارهای سیاستی در انواع سیاستهای قیمت نهاده و محصول؛ کلان اعتبار و بهره؛ و عمومی - سرمایه گذاری؛
- ۷- معرفی و تحلیل انواع سیاست های حمایتی دولتی شامل سیاست های تنظیم بازار ، پرداخت جبرانی ، یارانه به تولید، خرید تضمینی ، قیمت تضمینی ، سیاست اعتبارات کشاورزی، سیاست تحقیقات کشاورزی ، سیاست های ارزی ، خدمات زیربنایی و زیرساختی با معرفی ابزارهای سیاستی معمول ، سیاست های تجارت بین الملل کشاورزی، اثرات حمایت از بخش کشاورزی توسط کشورهای OECD ، دامپینگ و مقررات ضد دامپینگ، تعرفه و سهمیه بندی.

روش ارزیابی پیشنهادی:

میان ترم	۳۰٪	آزمون نهایی	۵۰٪	پروژه	-	سایر (به اختیاری مدرس درس)	۲۰٪
----------	-----	-------------	-----	-------	---	----------------------------	-----

منابع:

۱. حسینی، ص. ۱۳۸۵. الگوهای اقتصادی تحلیل قیمت و سیاست کشاورزی، چاپ اول، انتشارات دانشگاه تهران.
2. Pearson, S. 2006. A framework for agricultural policy analysis, Stanford University, U.S.A.
3. Timmer, C.P. 1975. The political economy of rice in Asia: A methodological introduction, " Food Research Institute Studies" 14, No.3, Pp 191-196.
4. Pearson, S. 2008. The policy analysis matrix in agricultural development, Stanford University, U.S.A.
5. Ellis, F. 1996. Agricultural policies in developing countries. Cambridge University Press.

دروس علمی: تعداد واحد: ۲ دروس عملی: تعداد واحد: ۰	نوع واحد: اختیاری	تعداد واحد:	ردیف	عنوان درس به فارسی: فناوری اطلاعات در مدیریت کشاورزی عنوان درس به انگلیسی: Information Technology in Agricultural Management
		۲	درس: ۱۳	
		تعداد ساعت:		
		۳۲		
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒				
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐				

هدف: آشنایی با مفاهیم پایه فناوری اطلاعات و کاربرد آن در مدیریت کشاورزی

رئوس مطالب:

داده، اطلاعات و دانش، تعریف فناوری اطلاعات، تاریخچه فناوری اطلاعات، ارکان فناوری اطلاعات، پردازش اطلاعات، تعامل انسان و ماشین، جامعه اطلاعاتی، ارزش اطلاعات، مفهوم و انواع شبکه رایانه‌ای، شبکه جهانی وب و اینترنت، نقش فناوری اطلاعات در توسعه، سیاست‌های توسعه فناوری اطلاعات در نظام‌های کشاورزی، مراکز ICT روستایی، نظریه و سیستم‌های ارتباطات، مهارت‌های ارتباطی، سیستم‌های اطلاعاتی، سیستم‌های اطلاعات مدیریت، پایگاه داده‌ها، معماری اطلاعات، ویژگی‌ها فناوری‌های پیشرفته و برتر، سیستم‌های خیره و هوش مصنوعی، مدیریت دانش کشاورزی، تجارت الکترونیکی محصولات کشاورزی، فناوری اطلاعات و GIS در نظام‌های کشاورزی، اصول اخلاقی و امنیتی در شبکه‌های رایانه‌ای، موانع به‌کارگیری فناوری اطلاعات در مدیریت کشاورزی، رسانه‌های ارتباطی پیشرفته در مدیریت کشاورزی.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	-	۲۰٪

منابع:

۱. شعبانعلی فمی، ح و علی بیگی، ا. ۱۳۸۳. تحلیلی بر جنسیت و فناوری اطلاعات در کشورهای در حال توسعه. انتشارات دانشگاه الزهراء (س).
۲. برج، ج - گراوینترکی، گ. ۱۳۷۲. سیستم‌های اطلاعاتی در تئوری و عمل (ترجمه: غیبی، م). مرکز آموزش مدیریت دولتی.

عنوان درس به فارسی: مدیریت منابع انسانی و رفتار سازمانی عنوان درس به انگلیسی: Organizational Behavior and Human Resources Management	ردیف درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	۲ واحد نظری	دروس پیش نیاز: آشنایی با مدیریت
	۱۴	تعداد ساعت:	اختیاری	۰ واحد عملی	
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐					

هدف: آشنایی با روش‌های مدیریت منابع انسانی و رفتار سازمانی

سرفصل درس:

مفاهیم، اصطلاحات و تعاریف مدیریت، مولفه‌های اساسی مدیریت، سازماندهی، برنامه ریزی، هدایت اجراء، کنترل، منابع انسانی، رفتار سازمانی، ضرورت‌ها، قواعد رفتار در سازمان، نظریه‌های مدیریت منابع انسانی، کارایی، بهره‌وری، روش‌های افزایش بهره‌وری در سازمان، هدف‌گذاری، درک هنجارهای سازمانی، چالش‌ها مدیریت انسانی در سازمان، اهمیت بهینه‌سازی رفتار سازمانی، مدیریت رفتار، بهبود کیفیت، ارتقاء مهارت، افزایش بهره‌وری، تعدیل نیروی انسانی، راهکارهای جذب نیروی انسانی شایسته، توجه به جهانی شدن، مسئولیت پذیری، ایجاد تغییر عقلایی، افزایش بازدهی، مهندسی مجدد، کنترل کیفیت جامع، توجه به روش مشتری‌مداری، توجه به بهبود مداوم، سنجش و محاسبه دقیق زمان انجام فعالیت‌های سازمان، ساده سازی فعالیت‌ها، کاهش عملیات، مستند سازی روند تغییرات، افزایش کارایی افراد، بهبود مهارت‌های فردی مورد نیاز سازمان، توانا شدن برای گوش دادن مؤثر، باز خوردگیری صحیح، استفاده از سیستم پیشنهادها، تفویض اختیارات به نحو صحیح، به وجود آوردن تیم‌های اثر بخش، شناسایی و بازنگری رفتارهای سازمانی فرد، گروه و مؤسسه، روانشناسی سازمانی، جامعه شناسی سازمانی، شخصیت‌گرایی سازمانی، آزمون‌های سازمانی، ارزیابی چند بعدی عملکرد سازمانی^۱، دورکاری، سیاست‌های تعادل کار و زندگی^۲.

روش ارزیابی پیشنهادی:

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
٪۳۰	٪۵۰	-	٪۲۰

منابع:

۱. هرسی، پ. و بلانچارد، ک. ۱۳۸۵. مدیریت رفتار سازمانی (کاربرد منابع انسانی). (ترجمه: علاقه بند ع). موسسه انتشارات امیر کبیر.

^۱ - Multidimensional assessment of organizational performance
^۲ - work-life balance

عنوان درس به فارسی: مدیریت بازاریابی کشاورزی	ردیف درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	۲ واحد نظری ۰ واحد عملی
	۱۵	۲ تعداد ساعت: ۳۲	اختیاری	
عنوان درس به انگلیسی: Agricultural Marketing Management	آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐			

هدف: آشنایی دانشجویان با اصول بازاریابی محصولات کشاورزی

رئوس مطالب:

تعریف و نقش بازاریابی محصولات کشاورزی، ویژگیهای محصولات کشاورزی و مقایسه آنها با خصوصیات سایر محصولات نظامهای بازاریابی، انواع بازاریابی، ساختارها و قوانین بازارهای محصولات کشاورزی، مسیرها و کانالهای بازاریابی محصولات کشاورزی، مدیریت بازاریابی شامل: مدیریت ریسک، حاشیه بازاریابی و روشهای برآورد آن، تحلیلهای اقتصادی بازاریابی، ارزش افزوده و هزینه های بازاریابی، کارای سیستم بازاریابی و نحوه برآورد آن، مسائل و مشکلات بازاریابی محصولات کشاورزی ایران- آمیخته بازاریابی - pهای جدید آمیخته بازاریابی - تبدیل 4c's به 4p's - پنج قاعده مدیریت توزیع - تکنیکهای فروش - توسعه ائتلاف راهبردی - مدیریت بازاریابی راهبردی برای فرصت‌های داخلی و صادراتی - برندسازی - تحلیل کانال بازار - بودجه‌بندی و ارزشیابی طرح بازاریابی - بازاریابی بین‌المللی - نهادهای تعیین قیمت (سازو کارهای کشف قیمت، روابط قیمتی در بازارهای آتی کالا) - اختلاف قیمت‌ها و تغییرپذیری (حاشیه‌های بازاریابی، تفاوت‌های مربوط به کیفیت، روابط مکانی قیمت، نوسان قیمت در طول زمان، روابط کلی قیمت محصولات کشاورزی غیرکشاورزی) - قیمت و خرید تضمینی - خرید توافقی - سیاست‌ها و رویکردهای کاهش طول کانال بازارهای کشاورزی و حاشیه بازار - بازاریابی مستقیم - شیوه‌های رفع انحصار از تجارت محصولات کشاورزی - موانع ورود به بازارهای بین‌المللی - تجارت بین الملل و تعرفه‌های واردات و صادرات - شناخت تجارت بین‌الملل کشاورزی - موافقت‌نامه‌های تجارت بین‌المللی کشاورزی - سیاست‌های ارتقاء رقابت‌پذیری صادرات - اصلاحات تجارت کشاورزی در سازمان تجارت جهانی - اصلاحات و بهبود دستیابی به بازار.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	-	۲۰٪

منابع:

- نجفی، ب.، کاظم نژاد، م و خزین، ب. ۱۳۸۴. بازاریابی محصولات کشاورزی در ایران. تهران، انتشارات موسسه پژوهشهای برنامه ریزی و اقتصاد کشاورزی
- گری، آ و کانلر، ف. ۱۳۸۷. اصول بازاریابی. (ترجمه: فروزنده، ب). تهران، نشر آموخته.

عنوان درس به فارسی: مدیریت ریسک در کشاورزی عنوان درس به انگلیسی: Agricultural Risk Management	ردیف درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	۲ واحد نظری
	۱۶	۲	اختیاری	۰ واحد عملی
آموزش تکمیلی عملی:		تعداد ساعات:	دارد ☐ ندارد ☒	
سفر علمی ☐	کارگاه ☐	۳۲	آزمایشگاه ☐	سمینار ☐

هدف: آشنایی با اصول و روش های مدیریت بیمه و ریسک در بخش کشاورزی

رئوس مطالب:

ریسک و عدم حتمیت، روش های ارزیابی و اندازه گیری ریسک، تصمیم گیری تحت شرایط عدم حتمیت و ریسک، معیار های تصمیم گیری تحت شرایط ریسک، ریسک کشاورزی، منابع ایجاد ریسک کشاورزی، روش های مدیریت ریسک کشاورزی شامل روش های درون مزرعه ای و برون مزرعه ای، نگرش و ترجیحات ریسکی کشاورزان (ریسک گریزی، خشی، ریسک پذیری) طرح اقتصادی بیمه محصولات کشاورزی - اصطلاحات فنی بیمه محصولات کشاورزی - ابزارهای مدیریت ریسک قیمت محصولات کشاورزی - انواع بیمه محصولات کشاورزی (بیمه هزینه تولید، بیمه عملکرد، بیمه درآمد، بیمه تک خطر و خطرات منتخب، بیمه شاخص محور و انواع آن از قبیل آب و هوا، عملکرد و جمعیت دامی، از بین رفتن در اثر سرمای زمستانی، بیمه چندخطر) - بیمه اتکایی - قراردادهای بیمه (شرایط، پوشش و سطوح کاستنی، نرخ حق بیمه، هزینه های اداری، مهلت ها، تعریف ریسک و انتخاب سبد ریسک، مسئولیت های طرفین قرارداد، آگاه سازی از رویدادهای ریسک زار، کنترل آسیب و اقدامات پس از خسارت) - مشکلات ذاتی بیمه محصولات کشاورزی و راهکارهای نوآورانه - نقش بیمه های خصوصی در مدیریت ریسک کشاورزی - سیاست های بیمه محصولات کشاورزی در ایران - بورس کالاهای کشاورزی - اوراق قراردادهای سلف - قراردادهای آتی و اختیار معامله - تجارب موفق جهانی بیمه کشاورزی.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	-	۲۰٪

منابع:

۱. قاسمی، ع. ۱۳۸۷. اقتصاد و مدیریت ریسک کاربرد در بخش کشاورزی، انتشارات جنگل.
۲. ونوس، د و گودرزی، ح. ۱۳۸۲. مدیریت ریسک، انتشارات نگاه دانش.
3. Hardaker, J.B., R.B.M. Huirne, J.R. Anderson and G. Lien. 2004. Coping with risk in agriculture. 2nd ed. Wallingford, UK: CABL.
4. Luther Tweeten & Stabley R. Thompson, 2002. Agricultural policy, chapter 7. Iowa State Press.

عنوان درس به فارسی: توسعه کسب و کارهای کشاورزی عنوان درس به انگلیسی: Agribusiness Development	ردیف درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	۲ واحد نظری
	۱۷	تعداد ساعت:	اختیاری	۰ واحد عملی
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☐ ندارد سفر علمی: ☒ ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐				

هدف: آشنایی با الگوهای اساسی و چالش‌های توسعه کسب و کارهای کشاورزی

رئوس مطالب :

روندها و مسائل بخش کشاورزی، مفهوم کشاورزی و کسب و کار، اشکال مختلف سازمان کسب و کار، مراحل رشد شرکت‌ها، مراحل رشد کسب و کارهای کوچک، ویژگی‌های تولیدات کشاورزی، هدف و ماهیت مدیریت کسب و کار، اجزای توسعه ایده کسب و کار موفق (شناسایی فرصت، تحلیل امکان‌پذیری، نگارش طرح تجاری، صنعت و تحلیل رقیب، توسعه مدل کسب و کار موفق)، طراحی کسب و کار مزرعه (راهبرد مزرعه، راهبرد و طرح بازاریابی، بودجه‌بندی بنگاه، طرح مالی، طرح مدیریتی، راهبرد اجرا، راهبرد خروج)، ارزشیابی و کنترل کسب و کار کشاورزی، اهداف بنگاه کسب و کار کشاورزی، ویژگی‌های کسب و کار کشاورزی موفق (اهداف عینی روشن، برنامه‌ریزی صحیح، سازمان منسجم، جانمایی صحیح، طرح‌بندی و اندازه، تأمین مالی کافی، مدیریت کار، روابط همساز با کارگران و...)، تصمیمات بهینه با استفاده از تحلیل مدیریتی، شناخت اجزاء و کاربردهای تحلیل عملکرد (مانند شاخص‌های کلیدی، تحلیل روند و تحلیل نسبت)، تحلیل سوددهی، بودجه‌بندی، تأمین مالی کسب و کار و رشد، 3 C's، بهبود فضای تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط کشاورزی، مدل‌های نوآورانه تأمین مالی کسب و کارهای کوچک و متوسط کشاورزی، بازار معاملات لحظه‌ای یا بازار نقدی، بورس اوراق بهادار، حفظ رقابت‌پذیری، رویکرد هم‌ترازی استراتژیک برای مهندسی مجدد موثر فرآیند کسب و کار (business process reengineering)، مدیریت راهبردی منابع انسانی (استفاده از راهبرد کاملاً تلفیقی منابع انسانی برای بالفعل کردن پتانسیل نیروی انسانی کسب و کار)، چارچوب‌های توسعه کسب و کارهای کشاورزی (خوشه، هاب، مجتمع، پارک و غیره)، کشاورزی قراردادی (تعریف، تاریخچه، انواع، دلایل توسعه کشاورزی قراردادی در کشورهای در حال توسعه، چشم‌اندازهای مفهومی و نظری کشاورزی قراردادی، تحلیل ابتکارات موفق و ناموفق کشاورزی قراردادی، کشاورزی قراردادی و دستیابی وسیع به بازار)، توسعه فقیرگرای کسب و کارهای کشاورزی، توسعه تعاونی‌ها، توسعه بنگاه‌های کارآفرینانه اجتماع‌محور، توسعه بازارهای کارآمد نهاده کشاورزی، مشکلات عمده کسب و کارهای کشاورزی ایران، بحث و بررسی مطالعات موردی کسب و کارهای کشاورزی موفق در ایران و جهان.

روش ارزیابی (درصد)

میان ترم	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	۲۰٪	-

منابع:

۱. برنامه عمران ملل متحد، ۱۳۸۰. توسعه واحدهای صنعتی کوچک روستایی، روستا و توسعه.

1. Beale, Ben., et al. 2010. Farm business planning. University of Maryland. Available at: <https://www.extension.umd.edu/sites/default/files/docs/Case%20Study.pdf>
2. Beierlein, James G., Schneeberger Kenneth C., and Osburn, Donald D. 2008. Principles of agribusiness management.
3. Chittenden, F., Hall, G., & Hutchinson, P. 1996. Small firm growth, access to capital markets and financial structure: Review of issues and an empirical investigation. *Small Business Economics*, 8(1), 59-67.
4. da Silva, Carlos A. and Rankin, Marlo. 2014. Contract farming for inclusive market access. Food and Agriculture Organization Of The United Nations.
5. International Finance Corporation Innovative. 2012. Agricultural SME finance models.
6. Lewis, V. L., & Churchill, N. C. 1983. The five stages of small business growth. *Harvard business review*, 61(3), 30-50.
7. Prowse, Martin and Thirion, Marie-Cécile. 2012. Contract farming in developing countries - A Review.
8. Wiklund, J., & Shepherd, D. 2005. Entrepreneurial orientation and small business performance: a configurational approach. *Journal of business venturing*, 20(1), 71-91.

عنوان درس به فارسی: کارآفرینی کشاورزی	ردیف درس: ۱۸	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: اختیاری	۲ واحد نظری ۰ واحد عملی
عنوان درس به انگلیسی: Agricultural Entrepreneurship	آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی	تعداد ساعات: ۳۲	دارد ☐ ندارد ☒	کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐

هدف: آشنایی با اصول و روش‌های کارآفرینی کشاورزی

رئوس مطالب:

مفهوم کارآفرینی، ایده‌پردازی در کسب و کار، آشنایی با اصول و روش‌های تفکر انتقادی و خلاقیت، تکنیک‌های تولید ایده، شناخت کارآفرینی در کشاورزی، تفاوت مدیریت کشاورزی و کارآفرینی کشاورزی، پاسخ‌های کارآفرینانه، موانع کارآفرینی کشاورزی، ویژگی‌های کارآفرینان کشاورزی، صفات شخصیتی کلیدی مهندسان برای توسعه نوآوری و فناوری، گرایش‌های کارآفرینانه، صلاحیت‌های کارآفرینانه کشاورزی، پرورش مهارت‌های کارآفرینی، نقش ترویج در توسعه ظرفیت کارآفرینی، توسعه کارآفرینی کشاورزی در بین جوانان، انواع کسب و کار کشاورزی، انواع مالکیت کسب و کار، گام‌های استقرار کسب و کار کشاورزی، طراحی و تدوین طرح کسب و کار، کارآفرینی زنجیره‌ای، کارآفرینی و اقتصاد کشاورزی، مدیریت فناوری و نوآوری، نوآوری پرخطر، ریسک کارآفرینانه و سرمایه‌گذاری، تجاری‌سازی تحقیقات، اخلاق کسب و کار، فروش محصولات کشاورزی، مدیریت مالی و اعتبارات کسب و کار کشاورزی، مدیریت منابع انسانی در کسب و کار، قوانین دستمزد و کار، پرداخت دستمزد، راهبردهای مالیات، راهبردها و مهارت‌های مذاکره، حفاظت از کسب و کار، مدیریت تولید، توزیع و عملیات، رشد و توسعه کسب و کار، راهبردهای خروج از کسب و کار، آشنایی با کارآفرینان بخش کشاورزی، آشنایی با زمینه‌های عملی کارآفرینی در بخش کشاورزی، آشنایی با ابتکارات کارآفرینی کشاورزی^۲، کارآفرینی پایدار.

روش ارزیابی (درصد)

میان نوب	آزمون نهایی	پروژه	سایر (به اختیار مدرس درس)
۳۰٪	۵۰٪	-	۲۰٪

منابع:

۱. احمدپور واریانی، م. ۱۳۸۰. کارآفرینی (تعاریف - نظریات - الگوها)، شرکت پردیس ۵۷.
۲. صدوقایی، ج. ۱۳۸۱. سازمان‌های کارآفرین، موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی - مرکز تدوین و انتشارات منابع مدیریت و برنامه‌ریزی.

^۲ - Agricultural Entrepreneurship Initiatives

3. Amadi, Ugochukwu P.N. 2012. Agricultural entrepreneurship development for youth empowerment in Nigeria: Constraints and Initiatives for Improvement. *Journal of Educational and Social Research* Vol. 2 (10).
4. Caggese, A. 2012. Entrepreneurial risk, investment, and innovation. *Journal of Financial Economics*, 106 (2), 287-307.
5. Dean, T. J., & McMullen, J. S. 2007. Toward a theory of sustainable entrepreneurship: Reducing environmental degradation through entrepreneurial action. *Journal of Business Venturing*, 22(1), 50-76.
6. Kahan, David. 2012. Entrepreneurship in farming. Food and Agriculture Organization of the United Nations.
7. Wiklund, J., & Shepherd, D. 2005. Entrepreneurial orientation and small business performance: a configurational approach. *Journal of business venturing*, 20(1), 71-91.
8. Williamson, J. M., Lounsbury, J. W., & Han, L. D. 2013. Key personality traits of engineers for innovation and technology development. *Journal of Engineering and Technology Management*, 30(2), 157-168.

